

Аналіз споживання препаратів групи S01E – протиглаукомні препарати та міотичні засоби

Котвіцька А.А., Пастухова О.А.

Кафедра соціальної фармації

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

socpharm@ukr.net

Згідно з даними ВООЗ основною причиною сліпоти є глаукома, поширеність якої значно збільшується серед осіб похилого та старечого віку. Враховуючи сучасні тенденції до демографічного старіння населення, разом зі значними витратами на фармакотерапію та частою неможливістю пацієнтами похилого та старечого віку мати адекватну та доступну лікарську допомогу й фармацевтичне забезпечення, глаукому можна вважати соціально-економічною проблемою сучасності.

З огляду на вищезазначене, метою нашого дослідження став аналіз показників продажів протиглаукомних препаратів та міотичних засобів (ППМЗ) у натуральному і грошовому вимірі. Об'єктом дослідження стала інформація щодо обсягів продажу ППМЗ у натуральному та грошовому виразі за 2009-2012 рр. Під час дослідження нами використано ретроспективний, логічний та системний методи аналізу.

У результаті проведеного аналізу встановлено, що ринок ППМЗ в Україні включає п'ять фармакологічних груп: S₀₁EA – Симпатоміметики для лікування глаукоми, S₀₁EB – Парасимпатоміметики, S₀₁EC – Інгібітори карбоангідази, S₀₁ED – Блокатори β-адренорецепторів, S₀₁EE – Аналоги простагландинів. Проведені дослідження показали, що за підсумками 2012 р., обсяг аптечних продажів ППМЗ перевищив 135 млн. грн. за 3 726 387 упаковок з темпами приросту на 45,07 % у грошовому та на 11,08 % у натуральному виразі порівняно з 2009 р.

Результати аналізу щодо походження лікарських засобів даного сегменту показав, що у грошовому вимірі темпи приросту за досліджуваний період, як препаратів вітчизняного, так і іноземного виробництва збільшилися на 69,4 % та на 40,3 % відповідно. Для ППМЗ іноземного виробництва обсяг продажу у натуральних показниках збільшився з 1 370 003 шт. у 2009 р. до 1 770 266 шт. у 2012 р. (22,61 %). Разом з тим, відзначаються й негативні зміни динаміки продажів вітчизняних ППМЗ в натуральному виразі. Так, кількість проданих упаковок вітчизняних препаратів у 2012 р. зменшилась на 9,31 % порівняно з 2009 р.

Під час аналізу фармакотерапевтичної структури ППМЗ встановлено, що лідером за обсягами продажів у грошових одиницях за підсумками 2012 р. є група S₀₁EE – «Аналоги простагландинів», споживання препаратів якої за період 2009-2012 рр. збільшилось більше ніж в два рази та становить 59 360 тис. грн. Також визначено, що лідером за обсягами

продажів у натуральних одиницях є група S_{01ED} – «Блокатори β–адренорецепторів». У 2012 р. було спожито 1 551 775 упаковок препаратів цієї групи, питома вага реалізації яких від загальної ємності ринку зазначеного сегменту складає 57 % (табл.).

Таблиця

Рік	Обсяг продажів в упаковках, шт.	Приріст продажів, %	Обсяг продажів в тис. грн.	Приріст продажів, %
S_{01EA} Симпатоміметики для лікування глаукоми				
2009	8 100		1 120	
2010	14 549	44,3 %	1 921	41,7 %
2011	21 315	31,7 %	2 669	28,0 %
2012	38 522	44,7 %	4 592	41,8 %
S_{01EB} Парасимпатоміметики				
2009	544 142		7 090	
2010	483 600	-11,1 %	7 206	1,6 %
2011	412 416	-14,7 %	6 730	-6,6 %
2012	369 089	-10,5 %	6 347	-5,7 %
S_{01EC} Інгібітори карбоангідрази				
2009	263 308		16 854	
2010	272 913	3,5 %	17 986	6,3 %
2011	259 087	-5,1 %	18 767	4,2 %
2012	277 013	6,5 %	21 251	11,7 %
S_{01ED} Блокатори β–адренорецепторів				
2009	1 439 493		22 888	
2010	1 463 829	1,7 %	23 899	4,2 %
2011	1 447 727	-1,1 %	31 433	24,0 %
2012	1 551 775	6,7 %	43 517	27,8 %
S_{01EE} Аналоги простагландинів				
2009	169 212		26 229	
2010	277 113	39,0 %	35 619	26,4 %
2011	385 073	28,0 %	48 122	26,1 %
2012	489 988	21,4 %	59 360	19,0 %

Таким чином, за результатами проведеного дослідження встановлено, що за період 2009-2012 рр. обсяг продажів ППМЗ як в натуральних, так і в грошових показниках значно збільшився, здебільшого за рахунок препаратів групи «Аналоги простагландинів» та «Блокатори β–адренорецепторів».

Література:

1. Інформаційно-пошукова система «Державного реєстру лікарських засобів України» – Режим доступу: <http://www.drlz.kiev.ua>.
2. Компендиум 2009 — лекарственные препараты / Под ред. В.Н. Коваленко, А.П. Викторова. - К.: МОРИОН, 2009. – 2270 с.
3. Котвицкая А.А. Проблема старения населения в Украине и России / А.А. Котвицкая, А.А. Пастухова // Ведомости БелГУ. – 2013. – № 11 (154). – Выпуск 22/2. – С 5-9.
4. Нестеров А.П. Глаукома: основные проблемы, новые возможности / А. П. Нестеров // Вестник офтальмологии. – 2008. – № 1. – С. 3–5.